

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ, ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ
ІНСТИТУТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ: МЕТОДОЛОГІЯ, ТЕОРІЯ, ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ

Збірник наукових праць

Випуск сорок дев'ятий

INDEX COPERNICUS
I N T E R N A T I O N A L

Київ – Вінниця
2017

Рекомендовано до друку вченою радою Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України (протокол № 10 від 19 жовтня 2017 р.), вченою радою Інституту професійно-технічної освіти НАПН України (протокол № 10 від 18 жовтня 2017 р.), вченою радою Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України (протокол № 9 від 11 жовтня 2017 р.) і вченою радою Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (протокол 4 від 18 жовтня 2017 р.).

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Гуревич Роман Семенович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Навчально-науковий інститут педагогіки, психології, підготовки фахівців вищої кваліфікації, директор, (головний редактор).

Коломієць Алла Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, проректор з наукової роботи, (заступник головного редактора).

Шевченко Людмила Станіславівна – кандидат педагогічних наук, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, кафедра інформаційних та інноваційних технологій в освіті (відповідальний секретар).

Ничкало Нелля Григорівна – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України, академік-секретар.

Биков Валерій Юхимович – доктор технічних наук, професор, дійсний член НАПН України, Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, директор.

Лук'янова Лариса Борисівна – доктор педагогічних наук, професор, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, директор.

Радкевич Валентина Олександрівна – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, директор.

Козяр Михайло Миколайович – доктор педагогічних наук, професор, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, ректор.

Лазаренко Наталія Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, ректор.

Акімова Ольга Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, кафедра педагогіки, завідувач.

Гомонюк Олена Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, Хмельницький національний університет, кафедра практичної психології та педагогіки.

Ковтонюк Мар'яна Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, кафедра математики та інформатики, завідувач.

Матяш Ольга Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, кафедра алгебри і методики навчання математики, професор.

Паламарчук Ольга Миколаївна – доктор психологічних наук, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, кафедра психології, завідувач.

Тарасенко Галина Сергіївна – доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, кафедра дошкільної і педагогічної освіти, завідувач.

Шахов Володимир Іванович – доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, кафедра психології, професор.

Кадемія Майя Юхимівна – кандидат педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, кафедра інформаційних та інноваційних технологій в освіті, завідувач.

Гуревич Ірина – професор, PhD, технічний університет м. Дармштадт, Інститут перероблення знань, директор (ФРН).

Беженар Юлія Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, установа освіти «Вітебський державний університет імені М.П. Машерова», художньо-графічний факультет, декан (Білорусь).

Ляска Євгенія Івона – доктор педагогічних наук габлітований, професор звичайний, Жешувський університет, вища школа педагогічна в Мисловицях (республіка Польща).

С 95 Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. – Випуск 49 / редкол. – Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2017. – 186 с.

У збірнику наукових праць відомі дослідники, педагоги-практики середніх загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних навчальних закладів, працівники коледжів і закладів вищої освіти висвітлюють теоретичні й прикладні аспекти впровадження сучасних інформаційних технологій та інноваційних методик навчання у підготовку кваліфікованих робітників, молодших спеціалістів, бакалаврів, спеціалістів і магістрів. Для науковців і педагогів-практиків загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних закладів та закладів вищої освіти, коледжів, працівників інститутів післядипломної педагогічної освіти. Статті збірника подано в авторській редакції.

Рецензенти:

Н.М. Бідюк, доктор педагогічних наук, професор (Хмельницький національний університет);

О.М. Коберник, доктор педагогічних наук, професор (Уманський державний педагогічний університет імені П. Тичини);

В.А. Петрук, доктор педагогічних наук, професор (Вінницький національний технічний університет);

М.І. Лазарев, доктор педагогічних наук, професор (Харківська інженерно-педагогічна академія);

В.Г. Хоменко, доктор педагогічних наук, професор (Бердянський державний педагогічний університет).

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
NATIONAL ACADEMY OF EDUCATIONAL SCIENCE OF UKRAINE**

**VINNYTSIA STATE MYKHAILO KOTSIUBYNSKYI PEDAGOGICAL UNIVERSITY
EDUCATIONAL AND SCIENTIFIC INSTITUTE OF PEDAGOGY, PSYCHOLOGY,
PREPARATION OF HIGH QUALIFICATION PROFESSIONALS**

**INSTITUTE OF PEDAGOGICAL AND ADULT EDUCATION
INSTITUTE OF VOCATIONAL TECHNICAL TRAINING
INSTITUTE OF INFORMATION TECHNOLOGIES AND LEARNING TOOLS**

**MODERN INFORMATION TECHNOLOGIES AND
INNOVATION METHODOLOGIES OF EDUCATION IN
PROFESSIONAL TRAINING: METHODOLOGY, THEORY,
EXPERIENCE, PROBLEMS**

Collection of Scientific Papers

Issue 49

INDEX COPERNICUS
I N T E R N A T I O N A L

**Kyiv – Vinnytsia
2017**

UDC 378.14
LBC 74.580
C 95

Approved for the print by the resolution of the Scientific Board of Institute of Pedagogical and Adult Education of NAES of Ukraine (Protocol № 10 of 19. 10.2017), Institute of Vocational Technical Training of NAES of Ukraine (Protocol № 10 of 18.10.2017), Institute of Information Technologies and Learning Tools of NAES of Ukraine (Protocol № 9 of 11.10.2017), Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskyi Pedagogical University (Protocol № 4 of 18.10.2017).

EDITORIAL BOARD:

Gurevych Roman S., Doctor of Pedagogics, Professor, Corresponding Member of NAES of Ukraine, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskyi Pedagogical University, Educational and Scientific Institute of Pedagogy, Psychology, Preparation of High Qualification Professionals, Director, (Editor-in-Chief).

Kolomiets Alla M., Doctor of Pedagogics, Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskyi Pedagogical University, Pro-rector of Research (Deputy Editor-in-Chief).

Shevchenko Liudmyla S., Candidate of Pedagogics, Associate Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskyi Pedagogical University, Chair of Information and Innovation Technologies in Education, Associate Professor (Executive Secretary).

Nychkalo Nelliya G., Doctor of Pedagogics, Professor, Active Member of NAES of Ukraine, Department of Professional Education and Education of Adults of NAES of Ukraine, Academician-Secretary.

Bykov Valerii Yu., Doctor of Pedagogics, Professor, Active Member of NAES of Ukraine, Institute of Information Technologies and Learning Tools, Director.

Lukianova Larysa B., Doctor of Pedagogics, Professor, Institute of Pedagogical and Adult Education of NAES of Ukraine, Director.

Radkevych Valentyna O., Doctor of Pedagogics, Professor, Corresponding Member of NAES of Ukraine, Institute of Vocational Technical Training of NAES of Ukraine, Director.

Koziar Mykhailo M., Doctor of Pedagogics, Professor, Lviv State University of Life Safety, Rector.

Lazarenko Natalia I., Candidate of Pedagogics, Associate Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskyi Pedagogical University, Rector.

Akimova Olga V., Doctor of Pedagogics, Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskyi Pedagogical University, Chair of Pedagogics, Head of Chair.

Gomoniuk Olena M., Doctor of Pedagogics, Professor, Khmelnytskyi National University, Chair of Practical Psychology and Pedagogics.

Matiash Olga I., Doctor of Pedagogics, Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskyi Pedagogical University, Chair of Algebra and Mathematics Methodologies of Education, Professor.

Tarasenko Galyna S., Doctor of Pedagogics, Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskyi Pedagogical University, Chair of Preschool and Primary Education, Head of Chair.

Kovtoniuk Mariana M., Doctor of Pedagogics, Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskyi Pedagogical University, Chair of Mathematics and Informatics.

Palamarchuk Olga M., Doctor of Psychology, Associate Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskyi Pedagogical University, Chair of Psychology, Head of Chair.

Shakhov Volodymyr I., Doctor of Pedagogics, Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskyi Pedagogical University, Chair of Psychology, Professor.

Kademiia Maiia Yu., Candidate of Pedagogics, Associate Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskyi Pedagogical University, Chair of Information and Innovation Technologies in Education, Head of Chair.

Gurevych Iryna, Professor, PhD, Knowledge Processing Institute of Darmstadt Technical University, Director (Germany).

Bezhenar Yulia P., Candidate of Pedagogics, Associate Professor, The Educational Establishment «Vitebsk State University named after P.M. Masherov», Faculty of Art and Graphics, Dean (Byelorussia).

Liaska Evgeniia Ivona, Habilitated Doctor (Pedagogics), Professor Ordinarius, Zheshuvskyi University, High Pedagogic School in Myslovytsi (Poland).

Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training:
C 95 Methodology, Theory, Experience, Problems // Collection of Scientific Papers. – Issue 49 / Editorial
Board. – Kyiv-Vinnytsia: TOV «Planer», 2017. – 186 p.

The collection of scientific papers is devoted to theoretical and applied aspects of application of modern information technologies and innovation methodologies of education in professional training, junior specialists, bachelors, specialists and masters. It presents a wide range of scientific works by famous scientists, pedagogues of comprehensive secondary schools, vocational schools, higher education establishments. The target readership of scientific papers collection includes pedagogues of comprehensive secondary schools, vocational schools, higher education establishments and institutions of postgraduate pedagogic education. The articles are presented in author redaction.

Reviewers:

N.M. Bidiuk, Doctor of Pedagogics, Professor (Khmelnytskyi National University)

O.M. Kobernik, Doctor of Pedagogics, Professor (Umanskyi State Pavlo Tychyna Pedagogical University)

V.A. Petruk, Doctor of Pedagogics, Professor (Vinnytsia National Technical University)

M.I. Lazariiev Doctor of Pedagogics, Professor (Kharkivska Engineering Pedagogics Academy)

V.G. Khomenko, Doctor of Pedagogics, Professor (Berdianskyi State Pedagogical University)

ISSN 2412-1142
ISBN 978-966-2337-01-3

UDC 378.14
LBC 74.580

© Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskyi Pedagogical University, 2017

© Institute of Pedagogical and Adult Education of NAES of Ukraine, 2017

© Institute of Vocational Technical Training of NAES of Ukraine, 2017

© Institute of Information Technologies and Learning Tools of NAES of Ukraine, 2017 © Articles authors, 2017 © TOV «Planer», 2017

– якщо однією з цілей освітнього процесу є гуманізація освіти, що передбачає розвиток особистості в плані формування її культури (в тому числі інформаційної, креативного мислення).

Темпи технологічного і науково-технічного прогресу сьогодні такі, що багато знань застарівають вже протягом 3-5 років. Залишати це поза увагою фактора в перспективній системі освіти неприпустимо. Саме тому пріоритети цілей системи освіти, що працює на випередження повинні радикальним чином відрізнятись від пріоритетів аналогічних цілей системи традиційної опорної освіти.

Список використаних джерел:

1. Брановській Ю.С. Робота в інформаційному середовищі / Ю.С. Брановській, А.Н. Беляєва // Вища освіта в Росії. – 2002. – № 1. – С. 81-87.
2. Вайцехович, Н.Ю. Інформаційна культура фахівців-медиків (на прикладі студентів і викладачів медичних університетів) / Н.Ю. Вайцехович // Рецепт. – 2010. – № 4. – С. 14-17.
3. Вязанкова В.В. Формування інформаційної культури особистості студентів в структурі управління освітнім процесом / В.В. Вязанкова, З.А. Маушева, М.Л. Романова // Науково-теоретичний журнал «Вчені записки», № 1 (59) – 2010 рік, 22-27 с.
4. Іванова Д.А. Компетентнісний підхід в освіті (проблеми, поняття, інструментарій): навч. посібник / уклад. Д.А. Іванов, К.Г. Митрофанов, О.В. Соколова. – М.: АПК і ПРО, 2003. – 101 с.
5. Колін, К.К. Фундаментальні основи інформатики: соціальна інформатика: Навчальний посібник для вузів / К.К. Колін. – М.: Академічний Проект: Єкатеринбург: Ділова книга, 2000. – С. 350.
6. Мозолин, В.П. Про патентування деяких проблемах телекомунікаційного навчання / В.П. Мозолин // Інформатика й освіту. – 2000. – № 2. – с. 89-90.
7. Хлопова Т.П. Професійна самоорганізація студентів вищих і середньоспеціальних навчальних закладів / Т.П. Хлопова, В.В. Вязанкова, Т.В. Тихомирова, Д.А. Романов. – Краснодар: ТОВ «Видавничий Дім-Південь», 2009. – 100 с.
8. Шамова, Т.І. Управління освітніми системами: навч. посібник для студ. вищ. навч. Закладів / Т.І. Шамова та ін. – М.: Гуманіт. вид. центр ВЛАДОС, 2001. – С. 320.

УДК 808.5-051

*Т.Я. Конівіцька, Львів, Україна / T. Konivitska, Lviv, Ukraine
e-mail: tvitska@gmail.com*

РИТОРИЧНА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ

Анотація. У статті обґрунтовано доцільність формування та розвитку риторичної складової професійної компетентності психологів. Виконано аналіз теорії та практики формування риторичних умінь майбутніх психологів у вищих навчальних закладах. На основі опрацювання досліджень визначено місце риторичної компетентності в сучасній освіті та її основні завдання, окреслено поняття риторичної компетентності. Проаналізовано особливості професійної діяльності психологів і зазначено, що риторична компетентність є важливою складовою їхньої професійної компетентності, а вивчення теорії риторичної і практичне застосування набутих знань вирішить низку професійно орієнтованих завдань для майбутніх психологів, серед яких: подолання комунікативних бар'єрів і, як наслідок, формування контактної особистості та створення психологічно комфортної комунікативної взаємодії; оволодіння вербальними і невербальними засобами комунікації; засвоєння не лише способів комунікації, а й інструментів впливу на свідомість і підсвідомість особистості; розвиток мистецтва презентації та самопрезентації, тренінгової діяльності, публічного виступу тощо.

Ключові слова: професійна освіта, вищі навчальні заклади, риторична компетентність, риторична діяльність, риторична освіта.

Annotation. The article is devoted to the formation and development of rhetorical component of professional competence of psychologists. The author has analyzed the theory and practice of forming rhetorical skills of future psychologists in higher educational institutions, defined the place of rhetoric in modern education and its main tasks and outlined the notion of rhetorical competence on the basis of studying research. The peculiarities of professional activity of psychologists are analyzed and it is noted that rhetorical competence is an important part of their professional competence. The study of the theory of rhetoric and the practical application of the acquired knowledge will solve a number of professionally oriented tasks for future psychologists, including the overcoming communicative barriers and as a result forming a contact person and creation of psychologically comfortable communicative interaction; mastery of verbal and non-verbal means of communication; the assimilation of not only communication tools, but also instruments of influence on the consciousness and subconscious of the individual; development of the art of presentation and self-presentation, training activities and public speaking, etc.

Key words: vocational education, higher education institutions, rhetorical competence, rhetorical activity, rhetorical education.

Постановка проблеми. У зв'язку з євроінтеграційними прагненнями, притаманими сучасному українському суспільству, відбувається модернізація різних напрямів життєдіяльності та невпинне упровадження інноваційних, у тому числі інформаційно-комунікаційних, технологій у всі галузі. Незважаючи на це технологічні новації ні в якому разі не повинні повністю витіснити безпосередню міжособистісну комунікативну взаємодію. Тому суспільство висуває підвищені вимоги до розвитку мисленнєво-мовленнєвих і комунікативних якостей особистості, і все більше науковців присвячують дослідження формуванню та розвитку мовленнєвої, комунікативної та риторичної компетентності фахівців.

Ораторські вміння та навички нині потрібні кожній людині. Риторична підготовка розвиває низку особистісно-ділових якостей, зокрема: культуру мислення, культуру мовлення, культуру поведінки, тобто те, що

потрібно сучасній людині, для досягнення успіху як у професійному плані, так і в особистому житті [11, с. 178]. Мовно-риторична компетентність як мистецтво ефективної та виразної усної комунікації, безперечно, становить стержень професіоналізму фахівців нової генерації [6, с. 183]. Проблема формування та розвитку риторичних умінь і навичок стає все актуальнішою для ефективного виконання професійної діяльності фахівців, адже для багатьох спеціальностей важливо не лише володіти інформацією чи вміти знайти її, а й вчасно та якісно доносити до інших. Вкрай необхідним є розвинуеність риторичних умінь для психологів, оскільки їхні посадові обов'язки передбачають завдання консультувати і роз'яснювати, вести бесіду, діалог чи дискусію з різними категоріями людей, засобами слова та переконанням вирішувати складні життєві питання, а також володіти найвищим рівнем риторики – мистецтвом публічних виступів для проведення різноманітних психологічних тренінгів, презентацій.

Аналіз професійної діяльності психологів-практиків, а також вивчення теорії та практики формування риторичної компетентності студентів-психологів у українських ВНЗ дають змогу стверджувати, що рівень їхньої професійно-риторичної підготовленості не відповідає вимогам часу та міжнародним стандартам. Це зумовлено суперечностями між: об'єктивними вимогами суспільства щодо високого рівня риторичної компетентності психологів і відсутністю теоретико-методологічних досліджень із проблеми риторичної підготовки майбутніх психологів; прагненнями студентів-психологів досягти належної риторичної компетентності та недостатньо ефективною організацією їхньої професійно-риторичної підготовки у ВНЗ; необхідністю формування риторичної компетентності психологів відповідно до нової парадигми освіти та сучасних методологічних підходів і недосконалим навчально-методичним забезпеченням цього процесу; інтегративним характером професійної діяльності та відсутністю цілісного підходу до формування риторичної компетентності й риторичної креативності майбутніх психологів, яка сприяє вирішенню професійних завдань.

Аналіз попередніх досліджень. Нині поняття риторичної компетентності як найвищого рівня комунікативної, а також риторичної освіти, риторичної культури, риторичних умінь, риторичної майстерності досліджують багато науковців. Теоретичні засади риторики як науки і закони ефективності риторичної діяльності фундаментально обґрунтували такі вчені як С. Абрамович, Н. Бабич, В. Вандишев, Н. Голуб, З. Куньч, Л. Мацько, О. Мацько, В. Молдован, Г. Сагач, Г. Онуфрієнко, М. Пентилюк та ін. Концептуальні ідеї формування та розвитку риторичних умінь фахівців різних галузей у процесі професійної підготовки також активно розробляються, зокрема досліджено формування риторичної компетентності майбутніх соціальних педагогів (А. Певрушина), правників (В. Молдован, Є. Тягнирядно), менеджерів (Д. Ципіна), фахівців залізничної галузі (Л. Кузьміна), працівників ДСНС України (Х. Макович), соціальних педагогів (Н. Янц), філологів (О. Кучерук), фахівців соціономічної сфери (М. Корчова). Риторичні аспекти підготовки сучасного вчителя відображені в дослідженнях Н. Голуб, Н. Калюжки, А. Уварової, методика навчання риторики у школі – у працях В. Нищети, риторичної культури викладачів технічних закладів – О. Залюбівська тощо. Частково проблему формування риторичної компетентності майбутніх психологів розглядають у своїх працях науковці, які вивчали питання формування комунікативної компетенції (В. Андрієвська, І. Дружиніна) та мовленнєвої компетентності студентів-психологів (Ю. Паскевська).

Вихідні концептуальні положення щодо формування риторичної компетентності в підготовці майбутніх психологів у вищих навчальних закладах викладені в Законах України «Про вищу освіту» (2014), Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті, Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року (2013), Концепції державної мовної політики (2010) та ін. Однак вивчення психолого-педагогічної літератури з питань риторики, а також дослідження в галузі професійної освіти свідчать, що незважаючи на численні пошуки поза увагою науковців залишилися важливі питання риторичної підготовки майбутніх психологів. Аналіз теорії та практики формування риторичної компетентності магістрів-психологів у ВНЗ дає підстави зробити висновок, що вона розкрита частково та потребує подальшого опрацювання з метою формування вмінь і навичок, які сприятимуть розвитку їхнього мистецтва спілкування та піднесенню ораторської майстерності.

З огляду на викладене, **метою нашої** статті є теоретичне обґрунтування доцільності формування та розвитку риторичної компетентності як складової професійної компетентності майбутніх психологів. Це передбачає виконання аналізу теорії та практики формування риторичних умінь майбутніх психологів у вищих навчальних закладах.

Виклад основного матеріалу. Зміст поняття риторичної компетентності впливає із завдань риторики як науки. На думку Х. Макович, риторична компетентність – це наявність у людини риторичних знань, поєднана зі здатністю практично реалізовувати ці знання, діяти на їх основі [5, с. 578]. Досліджуючи риторичну компетентність майбутнього соціального педагога, Н. Янц вважає, що це поєднання теоретичної та практичної здатності та готовності фахівця до продукування текстів різного типу відповідно до мети і ситуації публічного мовлення; умілого використання риторичних засобів із метою впливу на людей у процесі мовної комунікації; риторичного й особистісного розвитку та самовдосконалення [11, с. 179].

Серед науковців є різні погляди на риторичну компетентність у системі особистісної комунікації. О. Корчова слушно зауважує, що проблема співвіднесення поняття «риторична компетентність» із «комунікативною компетентністю» зводиться до кількох концепцій, а саме: 1) ототожнення цих понять; 2) визначення риторичної компетентності як невід'ємної частини комунікативної компетентності; 3) окреслення риторичної компетентності як найвищого рівня комунікативної. Підтримуючи останню тезу, автор розуміє риторичну компетентність як інтегративну якість, що виражається через здатність особистості унормовано, усвідомлено, риторично правильно використовувати мовні ресурси з метою продукування авторсько-адресного тексту, створюючи психологічний комфорт в умовах конкретної комунікації [2, с. 199]. О. Кучерук, досліджуючи риторичну компетентність студентів-філологів у процесі риторичної освіти, розуміє її як складову комунікативної та професійно-педагогічної компетентностей [4, с. 53]. Погоджуючись із думкою В. Нищети та інших науковців, вважаємо, що ототожнювати комунікативну й риторичну компетентності недоцільно [8, с. 95]. Структуру риторичної компетентності нині розглядають як сукупність трьох взаємопов'язаних компонентів – мисленнєвого, мовленнєвого й комунікативного,

що дозволяє поєднати і традиційні підходи до риторичної діяльності (класична тріада «думка – слово – дія»), і сучасні вимоги до її організації та здійснення [10, с. 7].

Зазначимо, що в історичному ракурсі риторика є одним із найдавніших навчальних предметів, з різних причин незаслужено «витіснених», усунутих із освітніх програм. Актуальність тенденції до поступового, але невпинного повернення предмету «Риторика» у сучасну модель освіти спонукало науковців назвати цей процес риторизацією. Зокрема, В. Ницета зазначає, що це явище акумулює в собі всю сукупність прикладних аспектів упровадження риторичних знань у освітній процес. На думку автора, риторизація означає поступове цілеспрямоване «уведення» риторики й риторичного мистецтва в різні ланки сучасної школи; відображається поняттями *осмислення, переосмислення, активізація, перетворення, опанування способів*; передбачає реалізацію риторичних смислів (*риторичні знання, риторична діяльність, категорії (канони) риторики – етос, пафос, логос, риторична ситуація, діалогізація, мовні (риторичні) жанри та ін.*) [9, с. 210].

Основу риторики як навчальної дисципліни становлять чотири складові, вивчення яких вирішує низку освітніх завдань для студентів багатьох спеціальностей: історія риторики охоплює виникнення та розвиток риторичного мистецтва в давньому світі та в Україні; теорія риторики – риторичні закони, поняття, жанри і види, стратегії та тактики; практична риторика – застосування набутих знань і розвиток риторичних умінь і навичок; техніка риторики – формує «зовнішню» та «внутрішню» техніку її ефективного використання [3, с. 16]. Риторика є комплексною наукою та пов'язана з низкою гуманітарних дисциплін – логікою, філософією, психологією, педагогічною майстерністю та ін. Немає сумніву, що риторика та психологія перетинаються і взаємодіють у багатьох площинах: психологія вивчає почуттєво-емоційну сферу життєдіяльності людини; риторика ж виявляє інтерес до цієї чуттєво-емоційної сфери, а від уміння володіти і керувати нею суттєво залежить ефективність мисленнєво-мовленнєвої діяльності фахівця щодо переконання інших [3, с. 19]. Отже, без сумніву, кожний компетентний психолог має добре володіти мистецтвом слова, а професійний оратор за допомогою психологічних прийомів, інструментів і методів – впливати на слухачів і доносити інформацію до аудиторії.

В європейських країнах професія психолога, зокрема діяльність приватних психологів, надзвичайно затребувана різними верствами населення і це стало нормою. В Україні зацікавлення психологією як наукою та практикою зростає, а питання підготовки висококваліфікованих психологів, які поєднують високий професіоналізм, професійну відповідальність із здатністю переконувати і впливати на погляди інших постало надзвичайно гостро. Професійна підготовка майбутніх психологів відбувається у вищих навчальних закладах, тому вважаємо за доцільне передбачити в освітньому процесі ВНЗ низку заходів, спрямованих на формування риторичної компетентності, яка сприятиме становленню висококваліфікованих фахівців-психологів. Зауважимо, що вивчення теорії риторики і практичне застосування набутих знань дасть змогу вирішити низку професійно орієнтованих завдань для психологів:

- подолання комунікативних бар'єрів і, як наслідок, формування контактної особистості та створення психологічно комфортної комунікативної взаємодії;
- розвиток умінь ведення бесіди як основного виду діалогічної комунікації;
- оволодіння вербальними і невербальними засобами комунікації;
- засвоєння не лише способів комунікацій, а й інструментів впливу на свідомість і підсвідомість особистості;
- розвиток мистецтва презентації та самопрезентації, тренінгової діяльності та публічного виступу тощо.

Щодо мети професійної комунікації психолога, то тут спостерігаються відмінності, що залежать від дискурсу: в академічному – психолог прагне досягти змін у інформаційному полі адресата, вплинути на його професійно-наукову картину світу; у педагогічному дискурсі йдеться про формування професійної свідомості та самосвідомості партнера (студента); у практично-психологічному дискурсі стимулюються рефлексія, самоспостереження адресата; у психологічному консультуванні ставиться мета змінити смисли або ставлення клієнта, вплинути на індивідуальну картину світу конкретної людини, що і є дієвим засобом психологічної допомоги [1, с. 35]. Психологові для успішної реалізації цих дискурсів значну увагу слід приділяти розвиткові власної риторичної компетентності як найвищого рівня комунікації, адже в сучасному розумінні риторика – це не лише наука про мистецтво красномовства, а, передусім, наука про способи і засоби впливу на аудиторію чи конкретну особистість, який здійснюється з метою одержання бажаного результату. Інструментами впливу є вербальні та невербальні засоби. Науковці стверджують, що за допомогою слів передається лише 7 % інформації, за допомогою звуків – 38 %, невербальних засобів – 55 %. Тому варто звертати увагу не тільки на зміст інформації, а й на спосіб подання. Отже, психологові під час спілкування з людьми важливо не лише реагувати на висловлені ними проблеми за допомогою слів, а особливу увагу надавати мові жестів і міміці, які в комплексі значно більше скажуть про особистість, розкриють її психологічні проблеми. Особливо важливо враховувати це в роботі з категорією людей, які «замикаються» під час спілкування або висловлюють неправдиві повідомлення.

Також риторична компетентність фахівця здатна підвищити ефективність ділового спілкування, поліпшити взаємини в робочому колективі, створити позитивний психологічний мікроклімат [5, с. 580]. Сприятлива атмосфера налаштовує на відкрите спілкування у професійній діяльності, зокрема психологів. Відомо, що в атмосфері довіри та відкритості в колективі передання інформації та її достовірність значно збільшується.

Риторична діяльність психологів передбачає високий рівень знання та володіння нормами літературної мови. Відповідальне ставлення до вибору мовних засобів на лексичному та синтаксичному рівнях, дотримання норм вимови і наголошування (орфоепічний та акцентологічний рівень) і всіх законів словотворення та морфології підвищить культура мовлення, яка є невід'ємним аспектом розвитку риторичної компетентності, адже правильність, виразність, чистота, точність, логічність, багатство та різноманітність мовлення є основою для якісної комунікації. Риторика досліджує ці якості в динаміці та комбінаціях, залежно від умов і ситуацій спілкування, і

визначає технології їх досягнення в мовленні [7, с. 19]. Отже, ці аспекти доцільно брати до уваги під час формування риторичної компетентності майбутніх психологів у ВНЗ.

Висновки і перспективи подальшого дослідження. Проаналізувавши особливості професійної діяльності психологів, робимо висновок, що риторична компетентність є важливою складовою їхньої професійної компетентності, а вивчення риторики і практичне застосування набутих знань вирішить низку професійно орієнтованих завдань у підготовці майбутніх психологів. З огляду на недостатність теоретичних розробок щодо розвитку риторичних умінь студентів-психологів та їх незадовільне практичне застосування, проблема формування та розвитку риторичної компетентності майбутніх психологів у ВНЗ є актуальною і потребує більш детального вивчення. Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні сучасних методів і технологій формування риторичної компетентності в магістрів спеціальності «Психологія», підготовці й упровадженні у ВНЗ відповідного навчально-методичного забезпечення.

Список використаних джерел:

1. Андрієвська В. В. Методологічні проблеми трансформації комунікативної компетентності психолога в інформаційному суспільстві : монографія / В. В. Андрієвська, Е. І. Драніщева, С. П. Тищенко та ін. ; за ред. В. В. Андрієвської. — К. ; Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. — 226 с.
2. Корчова О. М. Структурно-змістові складники риторичної компетентності майбутніх фахівців соціономічної сфери / О. М. Корчова // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук. журнал / голов. ред. А. А. Сбруєва. — Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. — № 6 (50). — С. 196-206.
3. Куньч З. Риторика : підручник / Зоряна Куньч, Галина Городиловська, Ірина Шмілик. — Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2016. — 496 с.
4. Кучерук О. Розвиток риторичної компетентності студентів-філологів у процесі риторичної освіти // Актуальні проблеми формування риторичної особистості вчителя в україномовному просторі : зб. наук. праць (за мат-ми Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції 23 квітня 2015 р.) / За ред. проф. К. Я. Климової. — Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. — С. 50-53.
5. Макович Х. Я. Формування риторичної компетентності майбутніх працівників ДСНС України / Х. Я. Макович // Пожежна та техногенна безпека. Теорія, практика, інновації : мат-ли Міжнар. наук.-практ. конф. — Львів : ЛДУ БЖД, 2016. — С. 578-580.
6. Мамчур Л. Формування мовно-риторичної компетентності майбутнього вчителя-словесника / Лідія Мамчур // Проблеми підготовки сучасного вчителя : зб. наук. пр. Уманського державного педаг. ун-ту імені Павла Тичини / [ред. кол. : Н. С. Побірченко (гол. ред.) та ін.]. — Умань : ФОП Жовтий О. О., 2013. — Вип. 8., Ч. 2. — С. 182-186.
7. Мацько Л. І. Риторика : навч. посіб. / Л. І. Мацько, О. М. Мацько. — К. : Вища шк., 2003. — 311 с.
8. Нищета В. Риторична компетентність учнів загальноосвітніх шкіл як педагогічна проблема / В. Нищета // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. — Ч. II : Педагогічні науки. — 2010. — № 22 (209). — С. 93-98.
9. Нищета В. Теоретико-методологічне обґрунтування риторичного підходу до навчання мови в школі / В. Нищета // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна» : зб. наук. пр. / [гол. ред. І. Д. Пасічник]. — Острого : Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2015. — Вип. 57. — С. 207-212.
10. Певрушина А. В. Формування риторичних умінь у майбутніх соціальних педагогів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / А. В. Певрушина. — Тернопіль, 2002. — 19 с.
11. Янц Н. Риторична компетентність як складова професійної компетентності соціального педагога / Наталія Янц // Гуманітарний Вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» : зб. наук. пр. — Переяслав-Хмельницький, 2014. — Вип. 33. — С. 174-183.

УДК 378.14.015.62

С.Л. Кучер, Кривий Піг, Україна / S. Kucher, Kryvyi Pih, Ukraine
e-mail: kusl@ukr.net

КРИТЕРІЇ, ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ ДИЗАЙН-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ

Анотація. В статті визначено критерії та рівні сформованості дизайн-технологічної компетентності майбутнього вчителя технологій як результату його дизайн-підготовки у неперервному процесі вищої освіти. Рівень зростання професійної дизайн-технологічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання та технологій діагностувався за такими критеріями та відповідними їм показниками: когнітивний (наявність професійних знань); мотиваційно-оцінний (мотиви, цінності, цілі майбутнього фахівця, що відображають розуміння соціальної значущості продуктів професійної діяльності та усвідомлення можливостей саморозвитку); діяльнісно-творчий (наявність умінь і навичок, що сприяють успішній професійній діяльності), рефлексивний (саморегуляція навчально-професійної діяльності, самоврядування і самовираження майбутнього вчителя технологій в результатах індивідуальної творчості). Запропоновано діагностичні методи для виявлення стану організації дизайн-підготовки вчителів у педагогічних університетах і рівнів формування дизайн-технологічної компетентності у студентів спеціальності «Трудове навчання та технології». Передбачається, що діагностика дизайн-технологічної компетентності майбутнього вчителя технологій згідно визначених критеріїв та рівнів та цілеспрямована робота по формуванню складових компетентності сприятимуть підвищенню результатів дизайн-підготовки у неперервному процесі вищої освіти.

Ключові слова: критерії та рівні компетентності, професійна підготовка майбутнього вчителя технологій, результати навчання у закладах вищої освіти.

РОЗДІЛ 4
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДИК НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ
ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Акімова О.В., Сапогов В.А. ДІАГНОСТИКА СФОРМОВАНOSTІ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ЯК ЙОГО КЛЮЧОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	60
Бабчук Ю.М., Коломієць Д.І., Швець О.А. STEAM-ОСВІТА В ПІДГОТОВЦІ ДО ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	63
Бойчук В.М., Коношевський Л.Л., Сагадіна О.Ю. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ДО ПРОФОРІЕНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ	67
Бузенко І.Л. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ...	73
Вдович С.М. ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ У НАУКОВОМУ ДОРОБКУ ІВАНА АНДРІЙОВИЧА ЗЯЗЮНА	75
Вічавська О.С. РОЛЬ ВОКАЛЬНОЇ МІНІАТЮРИ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ МИСТЕЦЬКОГО СПРЯМУВАННЯ	79
Волохата К.М. ФОРМУВАННЯ ПРИРОДОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ: РЕЗУЛЬТАТИ ПЕДАГОГІЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ	82
Герасімова О.В., Киенко-Романюк Л.А. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗАСОБОМ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ У КОНТЕКСТІ КОНЦЕПЦІЇ «НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА»	85
Грінченко Т.Д. ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ СИСТЕМИ К. СТАНІСЛАВСЬКОГО В ІНСТРУМЕНТАЛЬНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ	89
Демчук Т.В., Яровенко А.Г. СУТНІСТЬ І РОЛЬ МОДЕЛЮВАННЯ ТА НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МАТЕМАТИКИ	92
Жамардій В.О. ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕТОДИЧНОЇ СИСТЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ФІТНЕС-ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ	96
Жовнич О.В. МОДЕЛЬ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ЖУРНАЛІСТІВ АНГЛОМОВНОГО ПИСЕМНОГО СПІЛКУВАННЯ ЗАСОБАМИ БЛОГ-ТЕХНОЛОГІЙ	98
Задорожна О.І. ОЦІНЮВАННЯ РІВНІВ СФОРМОВАНOSTІ В МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ НІМЕЦЬКОМОВНОЇ СТРАТЕГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В РЕЦЕПТИВНИХ ВИДАХ МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	103
Іванчук А.В., Гунько М.М., Довгалюк Д.М. НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ ПРО КРИСТАЛІТИ МЕТАЛІВ І СПЛАВІВ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНІЧНОГО СВІТОГЛЯДУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ	107
Коломієць Л.І., Шульга Г.Б. ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОПТИМІЗАЦІЇ МОТИВАЦІЙНО-ЦІННІСНОЇ СКЛАДОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ І ПРАЦІВНИКІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	111
Компанець Н.М. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ У СТУДЕНТІВ БІОМЕДИЧНОГО ПРОФІЛЮ	116
Конівіцька Т.Я. РИТОРИЧНА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ	119
Кучер С.Л. КРИТЕРІЇ, ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ ДИЗАЙН-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ	122
Магрламова К.Г. ВИКОРИСТАННЯ ІНТ ЕРАКТИВНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ	126
Марчук І.А. МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ МЕДИЦИНИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ МАРКЕТИНГУ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	130
Мунтян О.А., Мунтян М.Л., Яровенко А.Г. ПАКЕТИ ПРИКЛАДНИХ ПРОГРАМ СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	135
Нагорняк С.В. ФОРМУВАННЯ ПРАВОСВІДОМОСТІ У ПРАВОВОМУ ВИХОВАННІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ	138

Наукове видання

**СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ:
МЕТОДОЛОГІЯ, ТЕОРІЯ, ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ**

Збірник наукових праць

С 95 Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. – Випуск 49 / редкол. – Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2017. – 185 с.

Відповідальний за випуск	Р.С. Гуревич
Оригінал-макет	В.П. Король
Технічний редактор	Т.Ц. Король
Комп'ютерний набір	Л.А. Любарська
Дизайн обкладинки	Д.М. Луп'як

Збірник наукових праць включено до наукометричних баз:
Index Copernicus, Google Scholar, Україніка наукова

Збірник наукових праць «Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми» включено до переліку наукових фахових видань України у галузі «Педагогічні науки» (наказ Міністерства освіти і науки України № 1328 від 21 грудня 2015 року).

**Засновник Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
Офіційна веб-сторінка журналу:
<http://vspu.edu.ua/faculty/imad/sc.php>**

**Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації –
серія КВ № 8417. Видане 06.02.2004 р.**

Підписано до друку 30 жовтня 2017 р.
Формат 60x84/8.

Папір офсетний. Друк різнографічний.

Гарнітура Calibri. Ум. др. арк. 8,5

Наклад 50 прим.

ТОВ «Фірма «Планер»

Реєстраційне свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців серія ДК №3506 від 25.06.2009 р.

21050, м. Вінниця, вул. Визволення, 2

Тел.: (0432) 52-08-64; 52-08-65

<http://www.planer.com.ua> E-mail: sale@planer.com.ua

Відруковано з готових діапозитивів на
ФОП Тарнашинський О.В.
м. Вінниця, вул. Примакова, 1

Scientific Edition

**MODERN INFORMATION TECHNOLOGIES AND
INNOVATION METHODOLOGIES OF EDUCATION IN PROFESSIONAL TRAINING: METHODOLOGY, THEORY, EXPERIENCE,
PROBLEMS**

Collection of Scientific Papers

C 95 Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional
Training: Methodology, Theory, Experience, Problems // Collection of Scientific Papers. – Issue 49
/ Editorial Board. – Kyiv-Vinnytsia: TOV «Planer», 2017. – 185 p.

Editor-in-Chief	R.S. Gurevych
Layout	V.P. Korol
Technical Chief	T.Ts. Korol
Computer typesetting	N.S. Kotsona
Cover Design	D.M. Lupiak

Collection of Scientific Papers is abstracted and indexed in scientific services:
Index Copernicus, Google Scholar, Ukrainika Naukova

Collection of Scientific Papers «Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in
Professional Training: Methodology, Theory, Experience, Problems» is listed in Special Editions of Ukraine in
«Pedagogical Science» (Order of Ministry of Education and Science of Ukraine № 1328 of 21.12.2015)

Founder Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskyi Pedagogical University

Webpage of journal:

<http://vspu.edu.ua/faculty/imad/sc.php>

**Certificate of state registration of the printed source of mass medium KB № 8417
Published of 06.02.2004.**

Signed of 30.10.2017

Format 60x84/8.

Offset paper. Risography print.

Typeface Calibri. Ум. др. арк. 8,5

Bill of 50 copies.

Publisher TOV «Planer»

Certificate of state registration of printed source in
State Register of publishers DK № 3506 of 25.06.2009

21050, Vinnytsia, Vyzvolennia St., 2

Tel.: (0432) 52-08-64; 52-08-65

<http://www.planer.com.ua> E-mail: sale@planer.com.ua

Printed from ready transparency
SOP Tarnashunskyi O.V.
Vinnytsia, Prymakova Str., 1